

CASUS WETENSCHAPPELIJKE INTEGRITEIT

2017

Falsificeren en fingeren van feiten in een publicatie - gegrond

Radboud Universiteit

1. Onderwerp van de klacht

Falsificeren en fingeren van feiten in een publicatie.

2. Advies van de CWI aan het CvB

De klacht is gegrond.

3. Oordeel van het CvB

De klacht is gegrond verklaard op 18 september 2017.

4. LOWI

Deze zaak is niet bij het LOWI behandeld.

5. Rapport van bevindingen

De commissie wetenschappelijke integriteit van de Radboud Universiteit Nijmegen ontving op

17 november 2016 het verzoek van het college van bestuur zich uit te spreken over de klacht van klager, bij het college ingediend op 9 november 2016. Het betreft een vermoeden van schending van de wetenschappelijke integriteit door beklagde. Het college van bestuur heeft de commissie verzocht over deze klacht advies uit te brengen en desgewenst aanbevelingen te doen.

De commissie heeft de klacht in behandeling genomen en formuleert zijn conclusies en advies in dit rapport van bevindingen.

Dit rapport bestaat uit twee delen:

A. Het advies van de commissie, als bedoeld in artikel 4.8 onder b sub ii. van de Regeling en

B. Het verslag van de hoorzitting en de overige relevante stukken, als bedoeld in artikel 4.8 onder b sub i. van de Regeling¹.

¹ Deze stukken zitten niet bij de geanonimiseerde versie

A. Advies van de commissie

1. De klacht

De klacht van klager betreft het artikel ".....", gepubliceerd in het tijdschrift ".....".

Beklaagde wordt op dit artikel vermeld als vierde auteur.

Het artikel (bijlage 2) beschrijft een casus uit en betreft een behandeling – en het daarop volgende verloop van die behandeling- uitgevoerd door beklagde, toen nog aangesteld bij De publicatie dateert van november en vermeldt zijn affiliatie met, waar hij inmiddels als hoogleraar en specialist werkzaam is. De overige auteurs zijn verbonden aan ..., aan en aan, De klacht is alleen ingediend bij de Radboud Universiteit en richt zich, in verband daarmee, alleen tegen beklagde.

Klager herkent zichzelf in deze casus. In zijn klacht stelt hij dat de echte casus significant verschilt van de publicatie en feiten zijn gefalsificeerd en gefingeerd. Daarnaast richt zijn klacht zich op het feit dat het artikel - anders dan onder het artikel is vermeld - tot stand is gekomen zonder *informed consent* van de patiënt. Aldus wordt, naar zijn oordeel, inbreuk gemaakt op de wetenschappelijke integriteit.

2. De procedure

De commissie ontving de klacht (bijlage 1) op 17 november 2016. In verband met zijn vakantie heeft de commissie beklagde daarover pas kunnen informeren op 8 december. Intussen boog de commissie zich over de ontvankelijkheid van de klacht, waarbij zij tot de conclusie kwam dat de klacht ontvankelijk is en zich leent voor inhoudelijke behandeling. Dat is betrokkenen meegedeeld op 13 december. Tegelijkertijd zijn daarbij zowel klager als beklagde uitgenodigd voor een hoorzitting. De gezamenlijke hoorzitting werd gepland op 11 januari. Beklaagde werd voorts verzocht voorafgaand aan de zitting een schriftelijke reactie op de klacht te geven. Deze reactie werd (per post) ontvangen op 19 december (bijlage 3), nader aangevuld op 4 januari (bijlagen 4 en 5). De stukken werden klager op 21 december respectievelijk 5 januari toegezonden. Hij vulde zijn klacht aan op 4 januari (door de commissie ontvangen op 9 januari, bijlage 6). Deze aanvulling werd beklagde via email op 10 januari toegezonden.

Klager moest om gezondheidsredenen verstek laten gaan tijdens de hoorzitting van 11 januari. De commissie besloot daarom beklagde op dat moment alleen te horen. Klager kon een week later, op 18 januari, worden gehoord.

Van elk der hoorzittingen werd een verslag gemaakt. Dat werd partijen toegezonden en waar nodig door hen gecorrigeerd en aangevuld. De verslagen (bijlagen 7 en 8) werden door partijen getekend op 13 respectievelijk 21 februari. Op 22 februari kregen partijen elk het verslag van de hoorzitting met de andere partij. Klager reageerde per mail op het verslag van de zitting met beklagde (bijlage 9).

De commissie kwam vervolgens tot het oordeel dat er – nadat een lid zich had verschoond - een tweetal inhoudelijke vragen aan een deskundige voorgelegd diende te worden. Zij vond bereid deze vragen te beantwoorden. De deskundige bracht zijn advies uit op 17 mei (bijlage 10). Dit werd vervolgens aan klager en beklagde gestuurd met het verzoek om daarop niet later dan 9 juni te reageren. Klager gaf aan daarvan

geen gebruik te willen maken. Beklaagde zond op 26 juni een reactie (bijlage 11), die op 7 juli ter informatie aan klager is toegezonden. Het concept-rapport werd partijen op 18 juli toegezonden. Op verzoek van klager werd een passage gecorrigeerd. Zijn opmerkingen zijn derhalve verwerkt. Beklaagde zond een uitgebreide reactie waarin hij aangeeft de conclusies van de commissie niet te kunnen delen. De commissie heeft deze reactie hier toegevoegd als bijlage 13.

3. Aanleiding tot de klacht en standpunten van partijen, samengevat

Klager werd in door beklagde behandeld. Over deze behandeling werd door een vijftal auteurs, waaronder beklagde, gepubliceerd in het blad "....." van november..... Klager zag dit artikel kort na de publicatie en herkende zichzelf als de patiënt wiens casus werd beschreven. Onder het artikel werd uitdrukkelijk verklaard dat de auteurs van de patiënt mondelinge en schriftelijke toestemming hebben verkregen om zijn (behandel-) geschiedenis in het artikel op te nemen. Klager stelt echter dat hem niets is gevraagd; hij heeft geen toestemming voor publicatie gegeven. Daarnaast, stelde hij, verschilt de echte casus significant van de publicatie. Zo vermeldt het artikel onder meer dat er sprake is geweest van een (juiste) diagnose voorafgaand aan de behandeling, terwijl de echte situatie pas tijdens de behandeling bleek; er wordt ten onrechte gemeld dat de behandeling zonder complicaties is verlopen; er wordt ook aangegeven dat de patiënt na drie weken in goede staat is ontslagen terwijl hij in werkelijkheid na zes weken en met complicaties is verplaatst naarOm dit te adstrueren overlegde hij een deel van zijn behandeling bij de klacht.

Klager geeft aan met zijn klacht bij het college niet de juistheid van het handelen ter discussie te willen stellen – daarvoor zijn andere procedures. Door de situatie en het verloop van de casus anders en beter te schetsen dan hij was, worden echter fouten in de doofpot gestopt. Gegevens zijn naar zijn oordeel gefalsifieerd en gefingeerd en dat is in strijd met de wetenschappelijke integriteit.

Beklaagde geeft aan dat de behandeling van klager zeer adequaat is verlopen; hij is er trots op; de behandeling heeft zijn leven zeker gered. Hij is zeker geraakt door de klacht, die hem verrast; hij heeft nooit een indicatie gekregen dat klager ontevreden was. Hij is ook verrast door de publicatie. Hij kent het tijdschrift niet en is door geen van de andere auteurs benaderd over een coauteurschap. Hij stelt niet te zijn benaderd voor inzage of correctie van het manuscript, ook niet door het tijdschrift, noch voor het tekenen van een verklaring daaromtrent.

Hij is van mening dat hem op grond van deze onwetendheid geen blaam treft. Hij vindt het opmerkelijk dat klager noch de eerste auteur, noch de andere auteurs heeft aangesproken. Hij vindt het wel een teken van fatsoen dat hij als behandelaar bij het *case report* wordt vermeld en stelt dat op prijs, al is het aanbieden van het manuscript zonder zijn medeweten niet juist. Hij stelt dat ook een aantal andere coauteurs geen inzage heeft gehad in het manuscript. Hij overlegt daartoe een aantal e-mails van de andere auteurs (bijlage 3).

Beklaagde is van mening dat de titel van het artikel onjuist is – hetis hem onbekend - en dat er andere fouten in het artikel staan. Deze zijn naar zijn oordeel echter niet relevant voor het inhoudelijke kern van de publicatie. Hij is van mening dat er nog steeds sprake is van een interessant *case report*. Beklaagde overweegt daarom niet om actie te nemen richting tijdschrift of eerste auteur met het verzoek het artikel terug te trekken of als coauteur te worden geschrapd. Daarbij speelt ook de omstandigheid een

rol dat klager naar zijn mening lijkt te beogen hem persoonlijk in diskrediet te brengen bij zijn werkgever, door op deze wijze zijn integriteit in twijfel te trekken. Had hij hem zelf benaderd, dan zou hij met zijn in gesprek zijn gegaan en had hij zijn verzoek tot intrekken van het artikel willen ondersteunen. In zijn reactie op het advies van de deskundige geeft beklagde aan dat als klager thans de auteur en de begeleiders van het onderzoek in ... zou vragen de publicatie te corrigeren dan wel terug te trekken hij daarmee zal instemmen. Hij onderschrijft overigens de bevindingen van de deskundige ten aanzien van de fouten in het artikel.

Klager geeft aan dat hij uiteraard niet op de hoogte was van het niet bekend zijn van beklagde met de publicatie, maar merkt daarbij op dat dit uit de e-mails van de andere auteurs niet zondermeer kan worden geconcludeerd, nu daarin alleen is opgenomen dat het spijtig is dat de *final version* niet met hem is overlegd. Hij heeft zijn klacht –zo geeft hij aan - alleen op beklagde gericht, omdat hij alleen op deze wijze - als wetenschapper onder een regeling wetenschappelijke integriteit - aan te spreken is; de andere auteurs zijn niet werkzaam als wetenschapper in een in Nederland en vallen niet onder soortgelijke regelingen.

Overwegingen van de commissie

Tussen partijen staat vast dat het artikel inderdaad de behandeling van klager betreft. De commissie dient zich in casu, gezien de voorliggende feiten en standpunten van partijen, daarom een oordeel te vormen over de volgende vragen:

- a. Geeft het artikel de casus inderdaad onjuist weer?
- b. Zo ja, is dat relevant voor het wetenschappelijk karakter van het artikel?
- c. En als dat het geval is, is dat beklagde aan te rekenen?

a. Geeft het artikel de casus onjuist weer?

Klager heeft een aantal onjuistheden geconstateerd. De deskundige constateert na bestudering van het artikel en de overgelegde informatie uit het dossier van klager, discrepanties ten aanzien van de diagnose, het verloop van de behandeling, het (al dan niet) optreden van complicaties. Hij constateert dat het artikel feitelijke onjuistheden bevat. Beklagde heeft aangegeven dat er een aantal onjuistheden in de publicatie zijn te constateren en onderschrijft de bevindingen van de deskundige. De commissie concludeert dan ook dat de vraag of het artikel inderdaad onjuistheden bevat positief moet worden beantwoord.

b. Zijn de fouten relevant voor het wetenschappelijk karakter van het artikel?

De deskundige vat de wetenschappelijke boodschap uit het artikel als volgt samen: *"Als er op volwassen leeftijd sprake is van een, is het mogelijk deze succesvol behandeld kan worden; deze behandeling kan een alternatief zijn, al zijn er tevens minder invasieve mogelijkheden"*.

Ten aanzien van de vraag of de gemaakte fouten relevant zijn voor het wetenschappelijk karakter van het artikel, trekt hij de volgende conclusie: *"Het artikel beschrijft een ingewikkelde behandeling bij een zeldzame aandoening. Omdat zich volgens de auteurs geen ernstige problemen zouden hebben voorgedaan wordt geconcludeerd dat een bepaalde behandeling in dit soort gevallen een geldige alternatieve behandelingsoptie is. Mede gezien de bij de patiënt is het totale behandelingstraject echter niet zonder problemen verlopen. Het is misleidend en derhalve niet professioneel om van de problemen in de diagnostiek, de behandeling*

en verloop in een dergelijk case-report geen melding te doen. Hierbij betrek ik de wetenschappelijke boodschap van het artikel zoals deze door de commissie en door mij is geïnterpreteerd. Het gaat er immers in een dergelijk wetenschappelijk artikel om beroepsgenoten te wijzen op leerzame ervaringen opgedaan bij ongebruikelijke casuïstiek en behandelmethodes.”

In zijn reactie van 26 juni meldt beklagde met de bevindingen van de deskundige in te stemmen.

De commissie constateert dat ook deze vraag positief moet worden beantwoord.

c. Kan dit beklagde worden aangerekend?

Beklaagde stelt niet op de hoogte te zijn geweest van de publicatie; hij is noch door tijdschrift noch door (een van de) andere auteurs vooraf benaderd. De commissie vindt het aannemelijk dat, alhoewel de overgelegde e-mails niet helemaal eenduidig zijn in de bewoordingen, beklagde inderdaad niet van de publicatie op de hoogte is geweest. Beklaagde staat echter als coauteur op de publicatie vermeld. Desgevraagd heeft hij tijdens de hoorzitting aangegeven geen actie te hebben ondernomen en ook niet het initiatief te willen nemen richting tijdschrift en/of eerste auteur om hetzij het artikel terug te trekken, hetzij als auteur van de publicatie te worden verwijderd. Hij geeft aan dit niet te willen doen omdat hij zich ernstig gegriefd voelt door de klacht. Daarnaast vindt hij het nog altijd een interessant *case report*. Nog los van de vraag of het integer is om als coauteur op een publicatie te willen blijven staan terwijl men daar geen bijdrage aan heeft geleverd, concludeert de commissie dat beklagde, door zich niet van het artikel te distantiëren, (mede-)verantwoordelijkheid voor het artikel draagt. Aangezien auteurs gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor publicaties waarop zij als coauteur zijn vermeld, betekent dat dat de commissie moet concluderen dat deze fouten aan beklagde moeten worden toegerekend. Een en ander wordt naar het oordeel van de commissie niet anders door de reactie van beklagde van 26 juni 2017 (bijlage 11) waarin hij, kort gezegd:

- aangeeft met intrekking te zullen instemmen, indien klager dit aan de auteur en de begeleiders zou vragen;
- de commissie vraagt of hij het verstandig acht dat hij aan de verantwoordelijke auteurs verzoekt om te bewerkstelligen dat hij als medeauteur wordt verwijderd. Naar het oordeel van de commissie had beklagde al veel eerder zelf het initiatief moeten nemen om intrekking van het artikel of verwijdering van zijn naam als medeauteur te bewerkstelligen.

Na toezending van het concept-rapport door de commissie heeft beklagde de commissie laten weten dat hij naar aanleiding van de daarin vervatte conclusies van de commissie de eerste auteurs heeft gesommeerd hem van het artikel te verwijderen en de overige auteurs heeft aangeraden het artikel terug te trekken. In het concept-rapport was het advies aan college vervat om er bij beklagde op aan te dringen zich van het artikel te laten verwijderen of het hele artikel te doen intrekken. Dat hij deze stap na lezing van de conclusies alsnog heeft gezet, doet aan het voorgaande niet af.

Beklaagde geeft in deze reactie tevens aan van mening te zijn niet als auteur te kunnen worden beschouwd omdat hij niet aan de cumulatieve eisen voor auteurschap voldoet die door het International Committee zijn opgesteld (opgenomen in bijlage 13). Deze criteria

zien echter niet op de situatie waarbij iemand ten onrechte op een artikel wordt vermeld als coauteur en daartegen geen actie onderneemt indien hij hier op wordt gewezen. Dat beklagde ná de conclusies van de commissie te hebben gelezen alsnog actie heeft ondernomen, maakt dat niet anders.

De commissie heeft zich tenslotte nog gebogen over de kwestie van het *informed consent*. Klager geeft aan geen toestemming voor het gebruik te hebben gegeven, terwijl onder het artikel nadrukkelijk wordt vermeld dat dat wel het geval is. De commissie is van mening dat een onjuiste vermelding over verkregen toestemming van de betrokken patiënt, op zich al reden zou moeten zijn het artikel in te trekken of op dit punt te corrigeren of – voor beklagde – het verzoek te doen als coauteur te worden geschrapt. Dit wordt ondersteund door de richtlijnen van het tijdschrift. Dit blijkt bijvoorbeeld uit het *author disclosure form* (toegevoegd als bijlage 12). Dit is te vinden op de website van het tijdschrift. Ook op dit punt is beklagde nalatig geweest door niet tijdig actie te ondernemen.

5. Oordeel en advies commissie

Gelet op het voorgaande adviseert de commissie het college van bestuur de klacht gegrond te verklaren. Voorts beveelt de commissie aan beklagde te vragen het college op de hoogte te houden of zijn naam als coauteur is verwijderd en indien dit niet het geval is, aan te geven welke nadere stappen hij heeft ondernomen om dit te bewerkstelligen.

Nijmegen, 1 augustus 2017